

UDENRIGSMINISTERIET

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 30. april 2012

Samlenotat

Sanktioner mod militærpersoner i Guinea-Bissau

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resumé

Efter drøftelse i COAFR og RELEX gennemføres skriftlig procedure med udløb den 3. maj 2012 vedrørende indførelse af målrettede sanktioner mod seks navngivne militærpersoner, der stod bag militærkuppet den 12. april.

2. Baggrund

Militæret i Guinea-Bissau gennemførte den 12. april 2012 et militærkup og arresterede bl.a. premierministeren Carlos Gomes Jr. og den fungerende præsident Raimundo Pereira. Guinea-Bissau befandt sig midt mellem to præsidentvalgskrunder, idet den første valgkrunde den 18. marts ikke fandt en klar vinder. Præsidentkandidaterne premierminister Gomes Jr. og oppositionskandidaten Yala skulle således have været ud i en anden valgkrunde 29. april. Til trods for at en række uafhængige valgobservatører erklærede valgene for frie og fair, havde en række af vragede præsidentkandidater, herunder Yala opfordret til at boykotte anden valgkrunde, pga. hvad de beskrev som valgsvindel.

Kupmagerne begrundede først kuppet med, at det var nødvendigt for at forsvare landets uafhængighed mod et forstående angreb fra Angolas styrker. Angola har siden før 2011 på baggrund af en beslutning fra CPLP (Fællesskabet af portugisisk talende lande) haft en militærmission på 200 personer i Guinea-Bissau kaldet MISSANG med henblik på at assistere Guinea-Bissau med at reformere de militære styrker. Det blev dog hurtigt klart, at magtovertagelsen i højere grad var politisk motiveret, idet man ønskede den fungerende præsident samt premierministeren fjernet fra magten.

Den 18. april oprettedes et nationalt overgangsråd for en toårig periode, der betød en de facto fjernelse af den fungerende præsident samt opløsning af parlamentet. En række oppositionspartier deltager i overgangsrådet, mens det tidligere regeringsparti og visse andre partier, har nægtet at deltage.

Militærkuppet er blevet fordømt fra flere sider, herunder af FN's Sikkerhedsråd, EU, AU og ECOWAS, der endvidere har afvist at det nationale overgangsråd skulle have nogen form for legitimitet. AU har suspenderet Guinea-Bissau fra organisationen og overvejer yderligere sanktioner. ECOWAS arbejder på planer om indsættelse af en stabiliseringsstyrke, der kan bygge på Angolas MISSANG-styrker, men udbygges med tropper fra ECOWAS-lande.

EU har allerede suspenderet det meste af sin bistand til GB pga. en igangværende artikel 96-dialog. EU har besluttet at indføre sanktioner mod seks individuelle militærledere, der stod bag militærkuppet, dvs.: Forsvarschefen general Antonio Injai, Vice-forsvarschefen, general

Mamadu Ture, Chefen for landstyrkerne, general Augusto Mário Có, Chefen for søværnet, general Estêvão Na Mena, Chefen for luftvåbnet general Papa Camará og endelig kupmagernes talsmand løjtnant Daba Na Walna. Der er tale om målrettede sanktioner vedrørende indrejseforbud i EU og indefrysning af pengemidler og økonomiske ressourcer. Indførelsen af sanktioner bygger på Corepers vedtagelse af rådsafgørelse og rådsforordning fra januar 2011 vedrørende indførelsen af restriktive tiltag mod Guinea-Bissau.

Danmark har ikke nogen særlig interesse i Guinea-Bissau og yder ikke bilateral bistand til landet. Der ydes dog via Grundforskningsfonden penge til en række sundhedsrelaterede forskningsprojekter i Guinea-Bissau.

3. Formål og indhold

På baggrund af en skriftlig procedure i Rådet med udløb den 3. maj og offentliggørelse den 4. maj, ventes EU at indføre målrettede sanktioner med seks navngivne militærpersoner i Guinea-Bissau.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til sanktionernes indførelse.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tilslutte sig ønsket om indførelse af sanktioner mod de navngivne militære personer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev den 19. april 2012 orienteret om militærkuppet i Guinea-Bissau.